

DE GEWOONSTE ZAAK VAN DE (THEATER)WERELD

Theaterfestival Boulevard verlaagt drempels voor mensen met beperking

Na afloop van de voorstelling *Verfie* in een theatertent betast een vrouw het decor. Buiten trekt een lawaaiig kluitje mensen onder toezicht oog van hun begeleiders over het festivalplein. Een contrast met de bar even verderop, waar oorverdovende stilte en druk gebarende handen de aandacht trekken. Bij de ‘normale’ bezoeker gaat hier en daar een wenkbrauw omhoog, of verschijnt een lachje om de mond. Voor Theaterfestival Boulevard ’s-Hertogenbosch is het de gewoonste zaak van de wereld om iedereen welkom te heten. Dus ook mensen met een beperking. Samen met de doelgroep zelf zoekt het festival naar antwoorden om letterlijk en figuurlijk drempels te verlagen of beter: weg te nemen.

Theaterfestival Boulevard spant zich jaarlijks in voor groepen bezoekers die wel een helpende hand of opstapje kunnen gebruiken. Vanuit de overtuiging dat iedereen van kunst moet kunnen genieten, bevordert het festival vanaf 2016 de toegankelijkheid voor bezoekers met een fysieke of cognitieve beperking.

Influisteringen

*Joke zou willen dat elk theatergezelschap een simpele maquette van het toneelbeeld maakte. Op een tafeltje, bij de ingang van de zaal. “Een paar kartonnen doosjes die je van tevoren kunt aanraken. Daar staat het bed, daar een kast. Dat helpt al.” Joke bezoekt de voorstelling *Mona* vergezeld door Frank, die regelmatig influistert wat er gebeurt. De kunst is om het spel zo neutraal mogelijk te beschrijven. “Anders kun je je eigen emoties nog amper bepalen”, verduidelijkt Joke. Het liefst krijgt ze informatie over kleding, stijl, decor en rekvisieten. Na ruim een uur doven de lampen. “Prachtige voorstelling”, zegt Joke. Terwijl de zaal leegloopt, verkent ze het decor op de tast.*

Boulevard voelt niet alleen een morele en juridische (sinds 2017 geldt de gemeentelijke participatiewet) drang om werk te maken van toegankelijkheid. De inspanningen leveren het festival ook aantoonbaar nieuw publiek op. Vooral echter sluit de toegankelijkheids-agenda aan bij overtuiging van het zomerse festival, dat hoge kwaliteit kunst een zo breed mogelijk publiek verdient. Wars van half werk loopt er inmiddels een medewerker met een specialisme op dit vlak rond. Ze spreekt belangengroeperingen, zorgt dat festivallocaties en voorstellingen toegankelijk zijn en is aanspreekpunt voor alle vragen rondom toegankelijkheid.

Effe lekker knuffelen

Al een half uur staan ze zo, midden op het plein. Medewerker toegankelijkheid Anne en één van ‘haar’ bezoekers, innig verstrengeld. De theatervoorstelling in een van de tentjes op het plein was iets teveel van het goede. De licht onthutste vrouw wil het liefst geknuffeld worden. De rest van haar groep zit alweer in een ander theatertentje. Een aantal acts is aangepast voor het bijzondere bezoek. Het is een nieuwe ervaring voor de acteurs. En hun gasten vinden het – op een enkeling na – prachtig.

VLAGGENDRAGERS

Ervaringsdeskundigen met verschillende beperkingen denken mee vanuit de praktijk van alledag. Niet alleen geven ze gevraagd en ongevraagd advies, ook helpen zij – als ‘vlaggendrager’ voor het beleid – met de communicatie van de inspanningen richting

hun achterban. De inventarisaties en gesprekken leiden tot een waaier van maatregelen, op verschillende terreinen, door de hele organisatie heen. Zo worden er praktische maatregelen genomen en zijn er speciale programma’s voor mensen met een visuele, auditieve, mobiele en cognitieve beperking. De afdeling communicatie & marketing informeert potentiële bezoekers over de verschillende mogelijkheden, onder meer door iconen met specifieke toegankelijkheids-informatie in het programmaboek te plaatsen.

VLAGGENDRAGERS

Enkele voorzieningen die Boulevard treft: inzet van handtolken en begeleiders, ringleiding, drinkbakken voor hulphonden en aangepaste wc’s. Ook zijn er rustruimten voor mensen met vermoeidheidsproblemen. Bij enkele voorstellingen is er audiodescriptie: via een koptelefoon krijgen visueel beperkte bezoekers te horen wat er op het toneel te zien is. Flyers en menukaarten worden ook in braille gedrukt. Via het mailadres toegankelijkheid@festivalboulevard.nl kunnen bezoekers vragen stellen en verbeteringsuggesties doen. De vele medewerkers en vrijwilligers van het festival worden getraind op het ontvangen van bezoekers met een beperking, onder meer door het aanleren van enkele zinnen gebarentaal: Welkom op Theaterfestival Boulevard!

Liplezende barkeeper

Op zaterdag 13 augustus 2016 organiseert het festival een Gebarencafé. Voorafgaand melden zich zeventig geïnteresseerden op Facebook, maar een veelvoud daarvan bezoekt het café uiteindelijk. Na een ontmoeting op het festivalplein bezoeken ze vijf geselecteerde voorstellingen in gezelschap van vijf tolken. De bar wordt bemand door een dove barkeeper en het licht staat wat hoger zodat liplezers goed zicht hebben. De tweede editie wordt direct geprikt: zaterdag 12 augustus 2017.

VERVOLG

Al vanaf de start van het toegankelijkheidsprogramma heeft Boulevard partnerschappen met DoofUit, Stichting 5D, Bartimeus, Kubes, Oogvereniging, Onbeperkt Genieten en Stichting Hoormij. En krijgt dus ook van een aantal trouwe bezoekers en ervaringsdeskundigen de nodige adviezen. De inspanningen op gebied van toegankelijkheid zijn geen eenmalige exercities, ze worden de volgende festival edities verijnd en uitgebreid. Onze vlaggendragers blijven betrokken, ook in 2017 en verder!

GEEN BIJZAAK

Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is geen bijzaak. Nederland telt zo’n 320.000 slechtzienden en blinden; circa 240.000 mensen in een rolstoel – van wie 160.000 zelfstandig wonenden – en 16.000 ernstig slechthorenden of doven. Ook niet-fysieke beperkingen kunnen deelname aan kunst en cultuur bemoeilijken. Ter illustratie: circa 190.000 Nederlanders hebben een vorm van autisme.